

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

Vår dato:

13.08.2019

Vår ref:

2019/1611

Deres dato:

06.06.2019

Deres ref:

201900921-10

Trøndelag fylkeskommune
Fylkets hus, Postboks 2560
7735 STEINKJER

Saksbehandler, innvalgstelefon

May Brit Myrholt Gorseth, +47 74168057

Krabbholmen - Uttalelse til søknad om arealutvidelse - SalMar Farming AS - Åfjord

Fylkesmannen i Trøndelag er skeptisk til Krabbholmen sin beliggenhet i forhold til Åfjorden som nasjonal laksefjord.

Vi viser til oversendelse fra Trøndelag fylkeskommune av 06.06.2019 angående arealendring på lokaliteten ved Krabbholmen i Åfjord kommune.

Saksopplysninger

SalMar Farming AS søker om arealendring av lokaliteten ved Krabbholmen. Det søkes ikke om endring av MTB. Søknaden begrunnes i økologisk drift på lokaliteten, der kravet for tetthet er 10kg pr 1000 liter vann. Vanlig standard er 25kg pr 1000 l vann.

SalMar Farming AS søkte den 03.06.2014 om en biomasse på 5460 tonn på Krabbholmen. Denne søknaden ble avslått av fylkeskommunen i brev datert 08.06.2015. Tillatelsen som Fylkesmannen gav den 25.02.2015 er dermed ikke realisert. Lokaliteten har en tillatelse fra 10.10.2008 på 3120 tonn MTB.

Fylkesmannen oppdaterer tillatelsen til dagens regelverk og plassering av anlegget. Tillatelsen sendes i eget brev.

Fylkesmannen har i brev datert 10.10.2008 og 25.02.2015 uttalt seg om lokaliteten. I brev fra 2015 frarådet vi utvidelsen av lokaliteten fra 3120 til 5460 tonn biomasse. Denne utvidelsen ble avslått av Mattilsynet i brev datert 03.06.2016. Fylkeskommunen gav dermed avslag i brev datert 08.06.2015 etter akvakulturlovgivningen. Det ble i brev fra fylkeskommunen datert 30.03.2016 gitt tillatelse endret flåteplassering.

E-postadresse:
fmtlpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.fylkesmannen.no/tl

Org.nr. 974 764 350

Planavklaring, kommunal behandling og merknader

Ifølge Åfjord kommune ligger lokaliteten i et område avsatt til FFFNA (fiske-, ferdsel-, friluftsliv-, natur- og akvakulturområde) i kommunens arealdel. Søknaden ble behandlet i Åfjord kommune 20.05.2019. Kommunen har ingen merknader til omsøkte utvidelse av areal på lokaliteten.

Under den offentlige utleggingen kom det inn merknad fra Fosen naturvernforening med følgende merknader

1. Området hvor utvidelsen er omsøkt er viktig for friluftbasert reiseliv, fritidsfiske, rekreasjon, landskapsbildet og skjærgårdslandskapet.
2. Område brukt for fiske med aktivt redskap like ved anlegget
3. Krabbholmen vil sammen med Krabbholmen II og fôrflåte beslaglegge et areal på om lag 800 dekar.
4. Fortøyningene kommer inn i viktig farled.
5. Faren rømt oppdrettslaks utgjør på villaksen i området.
6. Faren lakselusen utgjør mot utvandrende smolt.

Når det gjelder pkt. 2 område brukt for fiske med aktiv redskap er dette vurdert av Fiskeridirektoratet som har forvaltningsansvaret, i brev datert 07.02.2019. Pkt 4 om viktig farled, er Kystverket Region Midt sitt forvaltningsområde. Når det gjelder bruk av arealet så ligger lokaliteten i et område avsatt til NNNFA område i kommunes arealplan.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannens rolle

Fylkesmannen uttaler seg til oppdrettssøknader ut fra hensyn til verneområder, biologisk mangfold, vilt, laks- og innlandsfisk etter akvakulturloven §§ 15 og 16. Uttalelser er basert på prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Biologisk mangfold knyttet til marine naturtyper

Fylkesmannen har, i henhold til naturmangfoldloven § 8, undersøkt om det omsøkte området har registreringer av viktige naturtyper eller rødlistede arter i kartinnsyns-løsningene «Artskart», «Naturbase» og «Rovbase».

Naturtyper

Stortare

Området nordvest for anlegget har registreringer av større tareskogforekomster som er gitt viktig verdi (BN00030614 og BN00054731). Øst for anlegget ligger større tareskogforekomst av svært viktig verdi (BN 00054722). Tareskog i nærhet til matfiskanlegg kan bli påvirket på flere ulike måter. Økt tilgang på næringssalter kan stimulere til vekst på hurtigvoksende opportunistiske påvekstarter i tareskogen, som kan redusere lystilgangen til taren. I tillegg kan finpartikulært materiale ytterligere redusere lystilgangen, som kan redusere voksedypet hos tareplantene (Havforskningsinstituttet, 2016). Observasjoner av tilstanden i tareskog nært anlegg i Hardangerfjorden (Hansen mfl. 2011) og i Flatanger 2018 (Aquakompetanse, 2018) tyder likevel på små eller moderate effekter av utslipp fra matfiskanlegg på tareskogen.

Skjellsand

Sørvest for anlegget er det registreringer av skjellsand. Registreringen av skjellsand er gitt svært viktig verdi på grunn av sin store utbredelse.

Norge har et særskilt ansvar for å forvalte naturtypen da Norge er et av få land som har store skjellsandforekomster. Det finnes i dag liten kunnskap om hvordan utslipp fra matfiskanlegg

påvirker skjellsandområder, men skjellsand blir mest sannsynlig påvirket på samme måte som faunaen i bløtbunn.

Fylkesmannen gir vilkår om overvåking av det organiske utslippet gjennom NS 9410. Gjennom overvåkingen vil et for høyt utslipp av organisk stoff bli dokumentert.

Verneområder

Ca. 2 kilometer øst, ligger Binghamråsa i sundet mellom Tårnes og Lauvøya. Området er i dag freda som naturreservat for fuglelivet under verneplan for våtmark. Området har store kvaliteter med tanke på fugl; både antall arter og antall individ av enkelte arter er høyt. Flere spesielle arter er registrert. Strendene og mudderbankene på Tårnes er viktige rasteplasser for en rekke vadefugler som sandlo, tundralo, myrsnipe, polarsnipe, sandløper og lappspove. Dyrkaområdene ved kapellet er også av stor betydning som rasteplass for trekkende gjess. Gruntvannsområdene ute i råsa og utenfor Binghamman er viktige overvintringsområder for flere sjøfuglarter, som bl.a. lommer, dykkere, ærfugl, sjøorre, måker og alkefugl. Området har sannsynligvis betydning som myteområde for ærfugl og sjøorre. Området er vurdert til å ha regional/nasjonal verdi.

Fugleliv

Lokaliteten ligger øst for et område som har et rikt fugleliv. Det er arter av særlig stort forvaltningsansvar, som teis og havelle. I tillegg er det registrert ærfugl.

Fylkesmannen vil gjøre oppmerksom på at anlegget vil kunne trekke til seg fiskespisende viltarter, noe som kan føre til konflikt mellom vilt- og næringsinteresser. Skader og ulemper forårsaket av faunaen må etter Fylkesmannens vurdering påregnes ved drift av anlegget.

Elvemusling

Elvemusling er observert i Stordalselva, Norddalselva, Arnevikelva/Sjørdalselvasdraget og Oldelva. Alle tre vassdragene ligger i Åfjorden, som er en nasjonal laksefjord. I tillegg er det elvemusling i Sagelva og Teksdalselva. Elvemuslingen er en rødlistet art, kategorisert som sårbar (VU) og er også en prioritert art. Elvemusling er en av våre ansvarsarter. Elvemuslingen er vurdert som sårbar og det er laget en egen handlingsplan for å bedre forholdene for arten, slik at bestandene av elvemusling igjen skal kunne kategorisert som livskraftig.

Elvemusling har en særegen biologi som inkluderer et obligatorisk larvestadium på gjellene til laks eller ørret. Det parasittiske stadiet varer normalt 10–11 måneder. Når muslingen har forlatt vertsfisken lever den helt nedgravd i substratet i de første leveårene. Det er med andre ord viktig å huske på at arten er avhengig av fisk for å gjennomføre livssyklus, og faktorer som påvirker vertsfiskene vil også påvirke elvemuslingen.

Nasjonal laksefjord og nasjonale laksevassdrag

Lokaliteten ligger like utenfor Åfjorden som er en nasjonal laksefjord. Innen i denne fjorden finner vi de to nasjonale laksevassdragene Stordalselva og Norddalselva.

Stordalselva

Lakseregistret: Bestanden av laks er svært dårlig med påvirkningsfaktorer som liten påvirkningsfaktor for rømt oppdrettslaks, moderat effekt for overbeskatning
For bestanden av sjøørret så er den svært god.

Arnevikelva

Her finnes det ikke laks og sjøørreten er tapt. Påvirkningsfaktoren her er vassdragsregulering.

Norddalselva

Bestanden av laks er svært dårlig og sjøørreten er hensynskrekevende.

Fylkesmannen er bekymret for utvandrende smolt fra Åfjorden. Det ligger tre anlegg rett utenfor nasjonal laksefjord med en biomasse på til sammen 12480 tonn. Holdes ikke lusetallene i sjakk vil dette ha stor betydning for den utvandrende smolten.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen er bekymret for den utvandrende smolten fra Åfjorden som er en nasjonal laksefjord. Stort press på smolten som vandrer ut kan gi irreversibel skade på stammene av laks og sjøørret.

Denne søknaden gjelder en arealutvidelse og ikke en utvidelse av biomassen. Utvidelsen av arealet skyldes overgang til økologisk produksjon som krever mindre tetthet i merdene enn ved vanlig drift. Fylkesmannen legger derfor til grunn at arealendringen ikke vil føre til økt produksjon i området, og dermed ikke økt lusepress på laksen og sjøørreten. Vi vil dermed ikke fraråde arealutvidelsen.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

May Brit Myrholt Gorseth
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Fiskeridirektoratet Region Midt	Pb. 185 Sentrum	5804	BERGEN
Mattilsynet, Region Midt	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Fosen naturvernforening	Ytre Ringveg 32	7100	RISSA